

voor het kijkgat, dat hun midden in de stad, in het centrum, gelegenheid geeft de beweging te volgen achter een deur, die alleen voor wie het wachtwoord kent en zijn handtekening zet, opengaat.

En het is hun groote ernst; want ze willen de geestelijke goederen veilig stellen. Dat Christus hen bij voorbaat valsche profeten noemt, doet van hun ernst niet af; ook valsche profeten zijn soms martelaren. Bovendien is het een gemakkelijke methode, hen met een woord uit een oud verleden dood te verven. Men moet hen laten begaan; dan zal de wereld zien, dat zij, schoon ze in de afzonderingstactiek op de farizeërs als twee druppels water lijken, in den grond van hen o zoo diep verschillen. Want de farizeërs hebben grooten lust aan de afzondering; maar zij zweeten erom. Bij hen is zij middel, geen doel. Slechts wete, wie hooren kan, dat ze messiaansche wegen ontsluiten; het messiaansche element, daarom geven zij plaats. Onder hen komen de redders, de profeten der nieuwe toekomst, op. Alle stelsels van vandaag, alle bestaande confessioneele bindingen, alle catechismussen — ze moeten worden herzien; men herzie, en doe het radicaal. Want waar een „messias“ komt, daar is een „colaam habba“, daar komt een nieuwe tijd, en een nieuwe eeuw, en een nieuwe periode wordt ingeluid. Daar wordt geschiedenis gemaakt.

Zoo ongeveer luidt bij hen het „woord vooraf“.

* * *

Men moet wel een hart van steen hebben, om niet onder den indruk te komen.

Zijn dat nu geen menschen van een prachtige volledigheid?

Breken zij de religie af? Welneen; zij protesteerden slechts tegen haar tegenwoordige misvorming. Werpen zij de traditie onderstoven? Ze denken er niet over; ze vullen slechts aan, het staat tenminste zoo in het program. Doodde takken snijden ze af, en nieuwe loten enten ze; maar op den ouden stam; en dat is practisch werk; Paulus heeft er een paar gloeiende hoofdstukken over vol geschreven. (Rom. 9—11). Lees het maar in hun beginselverklaring. Wat tot nu toe gevonden werd, heeft waarde; men moet er alleen geen principes van maken, die voor altijd zouden binden. Weerspreken doen zij niet wat de meerderheid zegt; maar ze zullen haar uitspraken in studie nemen, omdat zij voorts nog er ook niet voor willen bukken. En daarom de nieuwe kerkvorming; men zal straks de resultaten aanbieden en den Messias en het Messiaansche woord vrijmaken.

* * *

Bewegingen als deze komen er niet in één dag. Ook wat Christus onder Israël ziet gisten en werken in deze richting, kwam er niet zoo maar ineens.

Maar dat Jezus' tijdgenooten aan den Messias, aan den leeraar der definitieve wijsheid, het raad-sel willen proeven, eer hij hun het antwoord dicteeren mag; dat zij geen antwoord verlangen, tenzij het op pikante wijze ingeleid worde, dat zeggen ze zelf. Op Jezus van Nazareth hebben ze legen, dat hij zoo weinig geheimzinnig heeft; ze kennen zijn afkomst en weten, waar zijn familie woont. Maar de ware Messias moet van onbekende afkomst zijn; de wezenlijk messiaansche beweging moet in het duister worden voorbereid. „Wanneer de Christus komt, zal niemand weten, vanwaar hij komt“ (Joh. 7:27). Zeer algemeen leefde de verwachting, dat de Messias vóór zijn openlijk optreden, eerst in het donker een tijdlang wegschuilt zou. Een zeker Joodsch auteur achtte het mogelijk, dat ten tijde toen hij schreef, de Messias reeds geboren was, en zich ergens ophield; was het evenwel zoo, dan was hij nog niet bekend geworden, wist ook zelf nog niet wat zijn toekomstwerk zou zijn; dat alles zou hemzelf en anderen eerst later duidelijk worden. Met andere woorden: het groote licht kon aan de doorbraak toe zijn, terwijl toch nog niets op zijn verschijning voorbereidde. Anderen meenden, dat de Messias zich opzettelijk verborgen hield vanwege de zonden van het volk. Zelfs, dat hij in Rome zich ophouden zou, werd mogelijk geacht. Ook kon hij wel uit „het Noorden“ komen. Maar in elk geval uit de stilte, de eenzaamheid. De overtuiging van het volk vertoonde wel eenige neiging tot de overigens willekeurige meening van latere theologen, die uit Jesaja 7 iets dergelijks meenden te moeten afleiden. Immers: „boter (dikke melk) en honig“ zou de Messias eten, legde men uit: hij zou dus onder de herders zijn, in de woestijn, ver van de „stad“; de cultuur zou hem niet beschadigen.

* * *

Maar behalve deze factoren, die van voorbijgaan den aard zijn, hebben ook andere oorzaken mogelijk gemaakt, dat in de toekomst, die Christus voor-ziet, de oproep om het waarachtig messiaansche leven te zien opbloeien in een woestijn of binnenkamer, zoo gemakkelijk en gretig gehoor zou vinden. En juist omdat deze algemeene oorzaken in andere tijden, ook in den onzen, optreden kunnen, juist daarom maken zij dit woord van Christus ook voor ons actueel. Want rabbijnenwijsheid moge in haar uitlegkunde en combinatiezucht voorbijgaan,

het menschelek hart blijft zich de eeuwen door gelijk.

En het is dat verdorven hart, dat zoo graag luistert naar profeten, die uit woestijn en binnenkamer komen.

Waarom het hart, nog eer dan het hoofd, bereid is, hen te ontvangen, willen wij een volgende keer zien.

K. S.

UIT DE SCHRIFT.

Nochtans.

Hab. 3:18.

Habakuk is een geloofsheld.

Wanneer de Heere voorspelt, dat de Chaldeer komen zal om het land te verwoesten en het volk te verderven, dan gelooft niemand het.

Maar Habakuk ziet het komen en waarschuwt.

Als dan daarna het gericht nog uitblijft, stelt de profeet zich op zijn wachttorens om geloovig het Woord des Heeren te ontvangen en tot stil verbeiden van Hem, die gewisselijk komen zal, op te wekken.

En wanneer hij ten slotte in een psalm zijn ziel uitstort dan telt dat lied van geloofsoptimisme.

De smart over de komende verwoesting doorvlijmt zijn ziel.

Maar hij staat zoo sterk in zijn geloofsvertrouwen, dat al zou de ellende en de verderving volstrekt worden, hij nochtans roemen zal in den Heere en zich verheugen zal in den God zijns heils.

Dit nochtans is geloofstaal.

Deze godsmann was allerminst gevoelloos.

Hij droeg de smart van zijn volk, dat vertreden en beroofd werd in zijn binnenst ingewand.

Hij boog zich er onder neder en kromp er onder ineen.

Maar zijn geloof ontzonk hem niet.

Zoolang hij zag wat zich hier op aarde ontwikkelde, was hij droevig en bekommerd om al den jammer van zijn volk.

Maar als zijn oog door lucht en wolken boorde en den Onzienlijke greep, dan riep hij het uit: nochtans zal ik vertrouwen.

Dit nochtans is vrucht van genade.

Een wonderbare verborgen werking des Heiligen Geestes.

Wie zal ontleden hoe zulk een verandering in de zielsgesteldheid wordt verwekt?

Hier is slechts te aanbidden wat de ervaring bevestigt.

De omstandigheden bleven dezelfde.

In de dingen die ons omringen kwam geen verandering ten goede.

De gevaren zijn nog altijd even dreigend en de zwakheden nog immer even menigvuldig.

Maar er viel ander licht op.

Eenwigheidslicht. Licht van den troon.

Alle dingen niet bij geval maar van Zijn Vaderhand ons toekomend.

En dan leeft Gods Voorzienigheid voor het hart, dat Hem kent.

Dit nochtans is een hoogtepunt.

We zijn dan op den berg.

Gods Geest voerde er ons heen.

Altijd kunnen we daar niet zijn.

Op de bergtoppen is niet de woonplaats voor den mensch.

God geeft ons daartoe het vruchtbare dal.

Maar we hebben toch ook de bergtoppen van nood om er van het vergezicht te genieten en er ons te sterken door het inademen van de hooge, reine berglucht.

Zoo ook mogen we begeeren naar het hoogtepunt van dit nochtans.

Wanneer de veer van ons leven sterk naar beneden wordt gedrukt ontwikkelt zich juist de spanning, die haar naar boven doet springen.

Zoo bracht God ook over Habakuk's leven het vooruit voelen van Juda's grooten nood om dit nochtans uit zijn ziel te persen.

En nog telkens wil de Heere daartoe gebruiken de verdrukking van den tegenwoordigen tijd.

Dat is het nut der tegenspoeden.

Er is thans veel in ons kerkelijke leven dat ons ontmoet en drukt.

We zouden kunnen gaan twifelen!

Zou het werk der vaderen worden afgebroken?

Zou de vijand slagen in zijn pogingen om te verstoren wat tot hertoe werd gewrocht?

Zou God Zijn genâ vergeten?

Komen deze overleggingen in ons op, laat ons dan bij Habakuk ter schole gaan.

Van hem is ook het woord: de rechtvaardige zal door zijn geloof leven.

Of neen, zoeken we kracht bij Hem, die onder de benaauwing der hel in de drie-urige duisternis nochtans uitriep: Mijn God, Mijn God.

Laten dan alle dingen ons tegen zijn, nochtans zegt ons hart: ik zal vertrouwen en niet vreezen.

J. G. KUNST.

EEN JUBILEUM.

Ons blad wil niet onopgemerkt laten voorbijgaan het drievoudige jubileum, dat de heer P. Oosterbaan, hoofd van de firma Oosterbaan en le Cointre te Goes, onze uitgeefster, op Maandag 26 April e.k. hoopt te vieren.

Dan toch zal het zilver zijn huwelijksdich kroonen, zoo de Heere wil.

En het goud zal zijn leven omlijsten. Immers bereikt hij dan den vijftigjarigen leeftijd.

Terwijl het tevens een kwart eeuw geleden zal zijn, dat hij zich aan bovengenoemde firma verbond.

Bij de velen, die hem en zijn gade met hun familie hun blijde gelukwensen zullen aanbieden, willen wij niet achter blijven. Men zal het verstaan, dat wij dit publiek willen doen in het blad, dat hij zoo van heelerharte verzorgt.

Achter hem ligt thans een belangrijk deel van zijn werkzaam leven, waarin hij de sterkte en de trouw onzes Gods zoo mild ondervond.

Onder zijn energieke leiding is de firma voorspoedig gegroeid en neemt in de Christelijke uitgeverwereld een eereplaats in.

Haar persen verlaten geregeld het dagblad „De Zeeuw“, het weekblad „De School met den Bijbel“, het „Jaarboek ten dienste van de Gereformeerde Kerken in Nederland“, „De Reformatie“, terwijl wij niet waarborgen kunnen, dat wij hier geen periodieke uitgaven overgeslagen hebben. Behalve deze verschijnen er ook voortdurend boeken en brochures.

En deze lof mag zeker de firma, waarvan de heer Oosterbaan de ziel is, niet worden onthouden, dat de technische verzorging van haar persproducten op hoog peil staat.

Daarenboven, Nederland is zoo gelukkig uitgever te bezitten, die niet uitsluitend hun zaak van den financiëelen kant bekijken. Maar die een open oog hebben ook voor het ideale. Die het uitgeven niet slechts beschouwen als een berpep, maar ook als een roeping. Dat maakt hun arbeid juist zoo mooi.

Onder die uitgevers komt de heer Oosterbaan voorzeker niet achteraan.

Hoewel hij onder dank aan God ook zal kunnen roemen, dat hij er financiëel slecht bij gevaren is, mag hij er nog meer trotsch op zijn, dat hij door zijn arbeid de Christelijke, en speciaal de Gereformeerde aktie heeft mogen dienen en dat de resultaten noch voor hemzelf noch voor anderen verborgen zijn gebleven.

Uiteraard staat onze Redaktie slechts tot hem in zakelijke relatie.

Maar de samenwerking zou niet zoo hartelijk kunnen zijn, wanneer hij niet zoo warm voelde voor de beginselen, waarvan ons blad uitgaat en voor het heerlijke ideaal, waarnaar het streeft. Hij leeft er in.

Als dan met 26 April een periode in zijn leven zich afsluit en een nieuwe zich opent, bidden wij hem toe, dat hij, gerugsteund door zijn echtgenoot en allen, die hem liefhebben, nog met verhoogde kracht op den ingeslagen weg vele jaren moge voortgaan, ziende op den Voleinder onzes geloofs.

Redaktie.

KERKELIJK LEVEN.

Synode-indrukken.

XIII. *

De afzetting van Dr Geelkerken.

Dr Geelkerken had het tafellaken tusschen de Synode en zichzelf doorgesneden.

Aan de schorsing had hij zich niet onderworpen. Op Zondag 14 Maart was hij toch opgetreden.

Door bladen van allerlei richting was het feit gekonstateerd.

Een had zelfs een foto opgenomen van den dienst in de Parkkerk, met Dr G. op den kansel.

Een drietal ouderlingen had zich vergewist, dat de dienst was gehouden en had na het uitspreken van den aanvaanzeggen de kerk verlaten. Van hun bevinden maakten zij melding aan de Synode.

De zes ouderlingen van Amsterdam-Zuid, die zich aan de beslissingen der Synode ten volle konformeerden, hadden een protest ingezonden tegen het besluit van den kerkeraad, waarbij deze de schorsing van Dr G. niet aanvaardde.

De noodige bescheiden waren alzoo ter Synodale tafel.

En waar de Synode met verschillende mogelijkheden gerekend had en daaromtrent reeds besluiten waren gevallen, stond het vast, dat Dr G. thans zou worden afgezet.

Hoezeer het door allen betreurd werd, dat de zaak de ergste wending had genomen, welke voor zien kon worden, behoeft hier wel niet meer vermeld.

Ook al zijt ge er geheel op voorbereid, dat u een slag zal treffen, grijpt het u toch nog meer aan, dan gedacht, wanneer de slag is toegebracht.

Het was wel de zwaarste gang, welke wij naar Assen hebben gemaakt.

Een zitting om nooit te vergeten.

De Feruhout was afwezig. De inspanning der

vorige Synode weest.

De Assenaz te vervangen, gawel en mo-

Zoo werd a nemend asse-

Zij, die zo- de Synode v

„strenge- moeten doo- doorleefd.

Onze Syno- het minst de-

Den sterke aanzien.

Den mind- Het is de

van hardhe- Maar God

en beslithet- Het besef

niet onze. En hoewel

aan het begin wel men de

kon overzien, mogen nie-

Hierin was beter een gee-

vanheid der onzuiverheid

sonen niet t- Dit werd ge-

heid gaat. Sterk stond

moeten onze- zgen adertling

ijke bestande- zich verder t-

Daarom v- Asserbestuiter

in de mental- De Synode

welke zich o- oogenblik, m-

dat zij spoed- Men meent

van haar dan- schillende ak-

Olschoon - niet ontbrak-

er niet. De Synode

En het wa- Geen aarze-

kerken uit zi- Ook dit ge-

Wel had - zinsnede in

Maar-dit v- Ook volger-

afzetting getr- Voor welke-

Wij zullen- wij hier later

De Genera- sluit van 12-

den tijd van- wogens zijn v-

van hem ge- zijn voor-

ijke verg- erkennen

deze schors- dood heeft

wettige bes- willen onder-

is overgega- hem uit zijn

Genf. Kerke- Natuurlijk

niet het verze- vergaderingen

Maar hij w- singsgrond n-

de verklaring- Misschien

lijhet scho- en niet nu,

Ter toelich- waarin het s-

had kunnen- hulp voor des-

en hij deswe- Wij vertell-

men achter d- wat heeft ge-

Het is wel- ben, die zich

vereenigen ku- Kon ten de-

hopen, er wa- Vandaar, d-

op zulke kle- De kracht

wellicht wel- hij bij de eige-

behoud maak- Toch werd-